

07.03.2022

Asia/21

§ 193

Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite lääkärikäyntien maksujen poistamisesta kotihoidon lääkäripalveluista

HEL 2021-014039 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite_
- 2 Lausunto_Vanhusneuvosto_14.2.2022 (1)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hilikka Ahde ja 12 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan lääkärikäyntien maksujen poistamista kotihoidon lääkäripalveluista.

Kaupunginhallitus puoltaa tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnin maksuttomuutta. Palvelusta perittävä asiakasmaksutuotto ei ole merkittävä sosiaali- ja terveystoimialan taloudessa. Maksuasia valmistellaan erikseen sosiaali- ja terveyslautakunnan päätettäväksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut perustuvat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin (asiakasmaksulaki,

07.03.2022

Asia/21

743/1992) sekä asiakasmaksuasetukseen (912/1992). Kunta voi päättää ottaa käyttöön säädettyjä maksuja pienemmät maksut tai antaa palvelun maksutta. Kotiin tuotettavasta lääkärikäynnistä voidaan periä enintään 19,20 euroa. Helsingissä maksu on ollut 15 euroa.

Tilapäisen kotihoidon lääkärikäyntien maksutuotto oli vuonna 2020 noin 41 000 euroa. Maksutuottoihin sisältyy pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen asiakkailta perityt tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnin maksut. Sosiaali- ja terveyslautakunta on 30.11.2021 § 283 päättänyt, että lääkärikäyntimaksua ei peritä enää 1.1.2022 alkaen pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen asiakkailta.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja vanhusneuvoston lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite_
- 2 Lausunto_Vanhusneuvosto_14.2.2022 (1)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.02.2022 § 27

HEL 2021-014039 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Hilikka Ahteen ja kahdentoista muun valtuutetun kotihoidon lääkärikäyntien maksuttomuutta koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki poistaisi lääkärienkäyntien maksut kotihoidon lääkäripalveluista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista säädetään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (743/1992), jäljempänä asiakasmaksulaki sekä asiakasmaksuasetuksessa (912/1992). Kunta voi päätöksellään ottaa käyttöön laissa tai asetuksessa pienemmät maksut tai antaa palvelun maksutta.

Kotiin tuotettavasta lääkärikäynnistä voidaan periä enimmillään asiakasmaksuasetuksen 3 §:n mukainen tilapäisen kotisairaanhoidon maksu 19,20 euroa silloin, kun käynnin suorittaa lääkäri. Helsingin kaupunki on päättänyt periä lääkärin tekemästä tilapäisen kotisairaanhoidon ja kotihoidon käynnistä 15,00 euroa kertaa kohden.

Helsingin kaupunginhallitus on päättänyt vuonna 2012, että terveyskeskuksissa tapahtuvista lääkäriin vastaanotoista ei peritä asiakkailta maksua. Maksuttomuus rajattiin koskettamaan vain terveyskeskuksessa tapahtuvaa lääkäriin vastaanottoa. Muista lääkärikäynneistä peritään sosiaali- ja terveyslautakunnan päättämät asiakasmaksut. Maksuttomuus ei ulotu kotiin vietäviin palveluihin, minkä vuoksi tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnistä peritään asiakkaalta maksu. Terveyskeskuskäyntien maksuttomuuden tarkoituksena on kaventaa kuntalaisten terveyseroja sekä vähentää hoitoon hakeutumisen esteitä.

Tilapäisten kotihoidon lääkärikäyntien määrän arvioidaan olevan vähäinen iäkkäiden asiakkaiden kohdalla. Tilapäisen kotihoidon lääkärikäyntejä järjestetään iäkkäille asiakkaille erityisesti nopeissa kriisitilanteissa, joissa asiakas ei ole vielä säännöllisen kotihoidon asiakas. Lähtökohteisesti iäkkään asiakkaan palvelutarpeesta tehdään arvio, jonka perusteella asiakkaan kotihoidon palvelutunnit sekä tukipalvelut määritellään hoito- ja palvelusuunnitelmassa. Hauraat muistisairaajat asiakkaat ovat pääsääntöisesti säännöllisen kotihoidon piirissä.

Helsingin kaupungin kotihoidossa on noin 8000 asiakasta, jotka saavat jatkuvaa ja säännöllistä kotihoitoa. Näille kotihoidon asiakkaille suunnitellaan kotipalvelun ja kotisairaanhoidon palvelutunnit, joiden perusteella asiakkaalta peritään tuloihin perustuva kuukausittainen asiakasmaksu asiakasmaksulain 10 e §:n mukaisesti. Näihin palvelutunteihin sisältyvät myös tarvittavat lääkäriin käynnit, eikä niistä peritä erillistä maksua jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon asiakkailta.

Tilapäisen kotihoidon lääkärikäyntien maksutuotto oli vuonna 2019 yhteensä noin 54 000 euroa ja vuonna 2020 noin 41 000 euroa. Tilapäisen kotihoidon lääkärikäyntimaksua voidaan periä monenlaisissa tilanteissa, jossa lääkärin käynti asiakkaan kotona on tarpeen.

Maksutuottoihin sisältyy pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen asiakkailta perityt tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnin maksut. Asiakkailta perittiin erikseen lääkärikäynneistä maksu silloin, kun asiakas tarvitsi lääkärin palvelua pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa. Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 30.11.2021 § 283, että lääkärikäyntimaksua ei peritä enää 1.1.2022 alkaen pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen asiakkailta.

Helsingin kaupunkistrategia painottaa digitaalisten sosiaali- ja terveyspalveluiden tarjonnan lisäämistä sekä asiakaslähtöisempää digiasiointia. Digitaalisia palveluita lisätään ja kehitetään erilaisten helsinkiläisten näkökulmasta, jotta kaikenlaisissa tilanteissa olevat asiakkaat pääsevät helpommin palveluiden piiriin. Jo tällä hetkellä terveyskeskuslääkärin antamat etävastaanottokäynnit ovat maksuttomia. Näitä etälääkäripalveluja pääsevät käyttämään myös potilaat, jotka eivät pääse fyysisesti terveyskeskukseen.

Vantaan kaupunki perii tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnistä 15,20 euroa ja Espoon kaupunki perii samasta palvelusta 15,00 euroa. Lausuntoa laadittaessa ei ole voitu huomioida uusien hyvinvointialueiden vaikutuksia asiakasmaksuihin. Espoo ja Vantaa kuuluvat kumpikin eri hyvinvointialueisiin, mikä voi johtaa erilaisiin maksupoliittisiin linjauksiin tulevaisuudessa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnin maksuttomuus on puollettavaa. Palvelusta perittävä asiakasmaksutuotto ei ole sosiaali- ja terveystoimialan talouden näkökulmasta merkittävä. Maksuttomuus myös tukisi pienituloisten asiakkaiden taloudellista tilannetta. Päätös tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnin maksuttomuudesta valmistellaan erikseen, ja siitä päättää sosiaali- ja terveyslautakunta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnin maksuttomuus lisäisi vähävaraisten asiakkaiden toimeentulon edellytyksiä sekä saattaisi joissain tilanteissa madaltaa hoitoon hakeutumisen esteitä."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Ulla Hautamäki, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 310 43604
ulla.hautamaki(a)hel.fi